

А ДРЕСА Р
У. С. Д. П.
Утильний Комітет У. С. Д.
D. Lobay
Box 3658,
Winnipeg, Man.

ЗАХІДНИЙ ОНРУГ.
Берта і Бр. Колумбія).
старіят Західного Окру-
жнот Комітету.
COLEMAN, ALTA.
S. Danyluk, Box 158

РЕСИ СЕКР. ВІДДІЛІВ.
АЛБЕРТА.

LETHBRIDGE, ALTA.
Wrotyk, 738-12th St. A. N.

CANMORE, ALTA.
H. Kizema, Box 222.

MEDICINE HAT, ALTA.
Ykolaychuk, 630-8-th St.

BELLEVUE, ALTA.
Dumka, F. Mokry, Box 45

COLEMAN, ALTA.
Society "Nadia", Box 209
T. Gushul

БРІТІШ КОЛУМБІЯ.
FERNIE, B. C.
W. Wolia, Box 510, N. Tkachuk

MICHEL, B. C.
M. Fedoruk, Box 92.

САСКЕЧЕВАН.
REGINA, SASK.
"Prawda"
Purich, 2023 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK.
Tow. Zoria
Babych, 273 Home St. W.

МАНІТОБА.
WINNIPEG, MAN.
S. Wasylina, Box 3658.

ELMWOOD, MAN.
J. Choronzuj
Box 143 Louis Bridge

TRANSCONA, MAN.
P. Dutka, Box 208

ОНТЕРІО.
COBALT, ONT.
M. Shantley, Box 84
P. O. Giroux Lake, Ont.

OTTAWA, ONT.
Tow. Nove Zytie,
Musij, 410 Preston St.

TORONTO, ONT.
J. Jashan,
185 Richmond St. W.

WEST TORONTO, ONT.
Babuniak, 531 Perth Ave.

WELLAND, ONT.
P. Kofluk, Box 1149

TIMMINS, ONT.
M. Kustryn, Box 114

HAMILTON, ONT.
I. Sawchuk, Box 64

КВЕБЕК.
MONTREAL, QUE.
Tow. Borba,
Basaraba
28 Manufacturers St.

ЛЕНЭ
Вакав і околиці, що я на...

КАВ, САСК.
незалежні річи як:

РНІ МАТЕРІ, ЖЕЛУЗНІ
С. Д.

БЕКА. — по інформації і за-
довлення полагоджую точно і

ГОВЛЯ"
Іван Угрин.
власність.
SASK.

Пролетарі всіх країн єднайте ся!

Освободжене робітників має бути ділом самих робітників.

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD THE WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

Ч. 4.

П'ЯТНИЦЯ, 26. СІЧНЯ, 1917.

WINNIPEG, MAN.

FRIDAY, JANUARY 26, 1917

№ 4.

VOL. IX.

Морська Битва на Північному Морю.

БОЛГАРИ ПЕРЕЙШЛИ ДУНАЙ КОЛО ТУЛЬЧІ.

Ферлей Ганить Діксона і Рига.

БИТВА ПРОМІЖ АНГЛІЙСЬКИМИ І НІМЕЦЬКИМИ ТОРПЕДОВЦЯМИ.

Обидві сторони мали стратити по одному торпедовцеві.

... Лондон, 24. січня. — Вчора вночі прийшло до перепалки проміж англійським легким відділом воєнної флотії і німецькими торпедовцями на Північному Морю, підчас котрої один німецький торпедовець затоплено, а прочі розполошено — доносить урядовий рапорт.

Оповіднено також про затоплене одного англійського торпедовця в другій битві з німецькими торпедовцями, на котрім убито трох офіцерів і сорок чотирох моряків.

З причини темряви не можна було докладно розслідути про наслідки тої битви.

Битва відбула ся недалеко берегів Голандії.

БОЛГАРИ НАБЛИЖАЮТЬ СЯ ДО БЕСАРАБСЬКОЇ ГРАНИЦІ

Лондон, 24. січня. — Одною із найцікавіших вістей, оголошених вчора, було донесення з Берлінського воєнного бора, що Болгари в північній Добруджі перейшли поодневе гирло Дунаю недалеко Тульчі і вдерлися ся на північний берег проти атаки Росіян. Ворог наближає ся отже до границі Бессарабії.

В прочих місцях в Румунії відбувають ся лише малі перепалки.

На прочих фронтах не було важливіших випадків.

Сподіють ся німецького наїзду на Швейцарію.

Швейцарська преса доносить, що в Швейцарії заряджено мобілізацію, бо побоюють ся, що Німеччина схоче порушити нейтральність Швейцарії і отворити собі через територію тої республіки дорогу для обходу французької армії з слабого боку.

В Швейцарії ходять вісти, будто-би Німці громадили богато війська коло швейцарської границі. Німеччина, на оборот, впевняє, що всі ті вісти не мають жадних основ і що она не зломить нейтральності Швейцарії.

469 ЖЕРТВ ЕКСПЛОЗІЇ В ФАБРИЦІ АМУНІЦІЇ В АНГЛІЇ.

Телеграми з Лондону доносять про велику експлозію в фабриках амуніції, случившуся там в п'ятницю, 19 січня, в північній часті міста. Всіх жертв тої експлозії начисляють 469 — 69 убитих, 72 тяжко ранених і 328 легко ранених. 1000 осіб остало ся без

даху над головою.

Експлозія мала бути дуже страшно і нанесла немало шкоди. Все на мильо кругом в сьхіднім Лондоні в понижені: доми повалені, всі комунікаційні средства здемольовані, електричні та газові дроти і сліди не лишили за собою, водопроводи і все проче перемішане з землею, каменем і розвалинами з будинків. Подальше від місця експлозії всі будинки сильно зрушені потрясенем, і всі остали без вікон, а навіть і дверей — які налір воздуха по виривав. Відламки з фабрик, як кавалки заліза, балки та інші знаряди літали в воздухі понад сьхідним Лондоном як громади птахів, та падали навіть в самім осередку Лондону коло катедр св. Павла, коло то телу Савай і королівської палати. Як сильне було потрясення можемо виобразити собі з того, що люди дальше чим на мильо від місця вибуху, падали на вулицях від напору воздуха.

Найбільшим видивщем експлозії мала бути хвиля, коли запалила ся велика скількість легкого газу, яка була переховувана в великій кітлі, величчю канадійського збіжжого елеватора. Газ займив ся в сей час і велика ліпка ясного огню піднялася в гору на кілька миль, заливаючи цілий Лондон переражаючим світлом. Вибухи почалися по 6 годині вечером, коли було вже цілком темно.

Богато людей ховалось до підземних тунелів, бо в першій хвилі думали, що се налетіла на Лондон хмара німецьких Цепаєнів і робить такі спустошення.

Справа МІРА обговорювана на річний мітінгу "Робітничої Партії" в Англії виявляє ентузіязм.

Манчестер, 23 січня. — Під час отворення сесії річного мітінгу "Робітничої Партії" тут нині повстав ентузіязм, коли посол Джордж Дж. Ворд'а, президент партії згадав назвиско президента Зл. Держав, Вилсона та про його мирові заходи. Промову бесідника переривано часто окликами: "А що з Ірландією?" і "Що з Росією?"

"Під час появи мирових пропозицій" — говорив бесідник — Німці заговорили мовою побідників і поставили ся в рої диктаторів. Від тоді президент Вилсон... (тут бесіду перервали гучні оклики признання за президента Вилсона; богато делегатів повставали з місця і підносили оклики махаючи капелюхами і хусточками у воздухі).

"Ми воюємо за свободний розвій усіх народів"... — промовляв бесідник, лиш йому в сім місці знова перервано промову окликами: "А що з Ірландією?" — "А як Росія?"

Соціалісти сильно виступили проти Артура Гендерсона і других робітничих представителів в англ. парламенті за те, що они вступили до міністерського кабінету і тим робом руйнують "Роб. Партію", злучивши ся з "невідвальною диктатурою".

Посол Ф. Сновден заявив, що правительство перевело тепер такі ухвали проти юній, яких історія легіслатури не памятає.

Се все діє ся в Англії: там можна скликати мітінги в справі мира, і говорити про мир, проти затії правительства і т. п. А в Канаді?... Ту хотять мати голос лише ті, котрим війна золото до кішені горно і ті, котрим любе і користне кроваве ремесло.

ПОСОЛ Т. Д. ФЕРЛЕЙ ПРОТИ ДІКСОНА І РИГА.

Т. Д. Ферлей, укр. посол до ман. парламенту з округу Гі-млі виступив в своїй промові він по черзі виголосив позавчера пополудни, також проти Діксона і проти Рига і га-

нив їх за те, що они сьміють те пер в часі війни ставити якісь домаганя в інтересі робітників і сьміють супротивляти ся війні, "котру — після д. Ферлея, — ми маємо вести аж до побіди."

Між іншим він похвалив правительство за його "знамениту роботу", похвалив також і п. Стратона, офіційального "троста" за те, що так пильно трудить ся коло наших шкіл.

Ну, щож робити д. Ферлею? Не можеж він інакше говорити, хоч він знає, що й його виборці куди не годять ся з тим, що він говорить. Оно прекрасна річ опрокнути підлі напади на наш народ і закиди супроти нього, але не треба робити його панським рабом, бо він ним не хоче бути. Він не є ворогом краю, в котрім він живе, — се факт, але він ненавидить воєнне ремесло і він протривить ся війні, де-б то не було.

Та про се поговоримо в сліду ючим числі.

ПОДЯКА.

Редакція і Адміністрація "Роб. Народа" складає щиро дякую "Драм. Кружкови ім. В. Винниченка" за його труд понесений при представленю відграному 20. січня, с. р. на дохід "Р. Н.", загальний дохід з котрого вносим \$168.05; — розхід \$76.30; чистий прихід \$91.75.

Щиро дякуємо також Впов. Гостям за щедру колекту зложену на тім же представленю на прес. фонд "Р. Н.", яка вносила \$32.28.

Ред. і Адм. "Р. Н."

РІЖНІ ВІСТІ.

Мійська Рада в Вінніпегу призначила 5,000 дол. на кошти провіреня послідних мійських виборів, проти яких поробили заклиди т. А. А. Гіпе і кандидат на мейора Дайсон.

Норвежська соціалістична партія згодилась на пропозицію скликаня міжнародної соціалістичної конференції, поставлену Соц. Партією Злуч. Держав, але пропонує одно із своїх міст для відбуття тоїж.

НЕ БУДУТЬ СТАРАТИ СЯ О ВІДКЛИКАНІ Т. РИГА.

"Ветерани Великої Війни" в Вінніпегу, організація котрих заняла ся збиранем підписів на петиціях в справі відклику Ф. Дж. Діксона з ман. парламенту, не будуть робити заходів, щоби відкликати Р. А. Рига соц. посла до ман. парламенту, бо кажуть, що в його варді виборці переважно "чужинці" з Австрії і не схотять підписувати петиції та відликувати Рига.

ПОСОЛ Т. Д. ФЕРЛЕЙ ПРОТИ ДІКСОНА І РИГА.

Т. Д. Ферлей, укр. посол до ман. парламенту з округу Гі-млі виступив в своїй промові він по черзі виголосив позавчера пополудни, також проти Діксона і проти Рига і га-

СПРОСТОВАНІ!

В 2-ім числі "Ранка" було поміщено, що І. Угрин, молодий сторник з Вакава, був яко делегат на З'їзді в Саскатуні. Я сему заперечую тому, що я не був делегатом, а тільки яко случайний гість. Я їздив до Саскатуну за своїм власним інтересом і при тій нагоді вступив і до галі.

І. Угрин, з Вакава, Саск.

РЕФЕРЕНДУМ

в справі вибору Екзек. Комітету У.С.Д.П., Адмістр. Комітету "Робочого Народа" і Контрольної Комісії Партії.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ У.С.Д.П. В КАНАДІ.

Дорогі Товариші!

Відділ У.С.Д.П. в Вінніпегу на своїм посліднім засіданю, дня 25. січня 1917 р. запропонував слідующих кандидатів на партійних урядників:

До Екзекутивного Комітету: — В. Н. Колісник, організатор; Д. Лобай, секретар і Ст. Хвалібога, касієр.

До Адміністраційного Комітету "Роб. Народа": — П. Пальхольчак, І. Шидловський і Й. Кобусевич.

До Контрольної Комісії Партії: — Л. Михаловський, О. Сісак і Г. Яловега.

Еписхе згаданих запропонуванних вінніпегським відділом кандидатів дав Тимчасовий Екз. Комітет всім відділам нашої Партії під голосованя: Коли котрийсь відділ знає відповідніших кандидатів, чим ті, яких запропонував вінніпегський відділ, може після своєї волі їх ставити і на них голосувати.

В виду того, що справа ся є дуже важна і треба якнайскорше вибрати новий Екз. Ком., просить ся всі відділи якнайскорше перевести голосованя і вислід з нього сейчас заслати на руки тимчасового секретаря Е. К., т. Д. Лобая на адресу:

D. LOBAY, Box 3658, Winnipeg, Man. Winnipeg, 25. січня, 1917. За Тимчасовий Е. К.

Д. Лобай, секретар.

СОЦІЯЛІСТИЧНА НЕДІЛЬНА ШКОЛА ДЛЯ ДІТЯЙ в Вінніпегу

успішно продовжає свою незвичайно цінну роботу. Кождої неділі о 2. годині по полудни сходять ся діточки до льокалю укр. соц. дем. відділу, на Селкіре ул., ч. 571, приходять також і старші люди так, що льокаль завжди переповнений.

Присилайте своїх діточок і самі приходіть, а переконаете ся, яку потрібну науку, який духовий корм там дає ся.

В тім самім льокалі відбувають ся ще неділі, від 11 год. перед пол. ЦІКАВІ ВИКЛАДИ І ДЕБАТИ для старших віком людей. Там ви робітники повинні приходити відсвіжувати свій ум.

НЕБУВАЛА НАГОДА!

В інтересі поширеня серед українських робітників такої науки, яка освободить їх уми із тьми, прояснить розум і покаже їм певний шлях до поліпшеня і цілковитої переміни їхнього теперішнього злиденного життя на краще жите, гідне людини, ми рішили через якийсь час давати

ДВІ РОБІТНИЧІ ТИЖНЕВІ ЧАСОПИСИ

ЛИШЕ ЗА \$2.50 НА РІК. "РОБОЧИЙ НАРОД"

соціалістичний тижневий орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

що виходить в Вінніпегу, Ман. а адрес до нього такий: "ROBOTCHYJ NAROD" Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg.

"РОБІТНИК"

соціалістичний тижневий орган У. Федератції Соц. Партії в Злучених Державах,

що виходит в Клівленді, Огайо а адрес до нього слідующий: "ROBITNYK" 2335 W. — 11-th Str.

Cleveland, Ohio. Передплата в Канаді наслідують слати до "Роб. Народа", а в Злуч. Державах до "Робітничка".

Се се дві одинокі укр. соціалістичні часописи в Америці, тож ширить їх і поперайте всю ді!

ПОЗІР! ВІННІПЕГ! ПОЗІР!

Відділ Укр. Соц. Дем. Партії устроє в суботу, дня 3 лютого с. р. вечером в "Стейман Гол" при Селірі Евно

ПРЕКРАСНИЙ БАЛЬ

З ТАНЦЯМИ.

На Балу буде богато несподіванок, які Бальний Комітет приготував для гостей.

Вступ: для мушчин . . . 25 ц. для женщин . . . 10 ц.

Початок о год. 8-ій вечером. Хто хоче гарно забавити ся, нехай не забуде прийти! Чистий дохід призначений на Пресовий Фонд "Роб. Народа".

ЩЕ РАЗ! ПОКИ ЖИВИ!

Прийдіть 3. лютого в суботу о годині 8.30 в вечер до Квінс Театру де побачите драму, найкращу із драм! Побачите сміх і веселість, помішані разом із кривавими слезами, де інтрига і глум ідуть у парі із безжурною веселостію молодежи

Т-ВО "БОЯН"

відіграє її по раз четвертий у Вінніпегу;

Се се драма Старицького в 5 діях п. з.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

За тікетами приходіть вже від нині до: Народної Торголі, 590 Боррове аве., Редакції У. Голосу, 214 Дудерін аве., офісі Ферлея - Панькова 854 перед пол.

Ціни місць: — 50, 35, 25 і 15. Не забудьте: — 3-го лютого, о год. 8.30 вечером! Прийдіть всі! Зарад Тов. "БОЯН".

"ROBOTCHYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.
M. Popovich, Editor.

Subscription \$1.50 a year in Canada.
Elsewhere \$1.75.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одиниця в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить щотижня.
Редактор М. Попович.

Передплата на "Р. Н." вносить:
в Канаді \$1.50, а в других краях \$1.75 на рік

Рукописи не звертає ся.

За оголошення редакція "Р. Н." не відповідає.

Адреса до "Р. Н." та на:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3658, (St. B.) Winnipeg, Man.

Робітничий Голос.

Недавня "протирегістраційна, протиконскрипційна і противоєнна промова" посла Ф. Дж. Діксона в манітобському парламенті, набрала немало шуму. На голови противників регістрації і конскрипції посилались з тої нагоди нові, ще сильніші громи.

Дехто кричав, щоб їх до в'язниць позамикали, дехто згадував, що їх належало б постріляти, бо одиниця ніщо інше лише "зрадник". Прем'єр Манітоби Норріс заявив, що лише за уязненням тих "зрадників". "Торонто Телеграм" домагався також, щоб "со г'ялістами і тими, що взагалі виступають проти війни, так зажакувати тюрем, аби аж ноги тюремними вікнами на двір стирчали."

Діксон і т. Рига, послів до манітобського парламенту, т. Квіна, Путі, Сімсона, Віллітона і Скобеля, членів міської ради в Вінніпегу — окликано "зрадниками". Після Діксонів промови в парламенті, кожний із промовлявших відгук "патріотичних" політиків уважав за свій патріотичний обов'язок нап'ятувати "зрадника" за його "зрадницьку" промову. Здавалося, що "страха ради" ніхто в парламенті не посьміє боронити поглядів висловлених Діксонем. Але все таки відомо було, що в ман. парламенті є сим разом, ще один "зрадник", соціал-демократичний посол з північного Вінніпегу, т. Р. А. Риг. Тож очікувано, чи він що скаже.

І він сказав. В понеділок вечером він виступив таку знамениту промову, що його противники зовуть її "знаменитою, глибокою, поважною і ширкою". Гучні олески присутної на галерії аудиторії раз у раз переривали його промову, так, що він мусів просити о заперестанні тих аплявзів.

Про що ж він говорив і як?... Він говорив про всякі справи, які були обговорювані в парламенті, та найважливішими з них були, — справа поправки "Акту Відшкодованя для Робітників", справа "шпиталу для туберкульозно-хорих", регістрація, конскрипція і війна.

Риг був дотепер і здасться остане до кінця сеї парламентарної сесії, одиноким послом, що отверто признає слушність виводів посла Діксона в справі регістрації, конскрипції і війни.

Він ще раз повторив, що запорука дана Беннетом і Борденом на конференції Екзекутиві "Трейде енд Лейбор Ковнеі" в Отаві в справі регістрації була порушена правительством сейчас по тій же конференції, що народні інтереси підпорядковувалися під інтереси горстки капіталістів, котрі на них збивають капітал для себе; що перше всеї богацтва держави повинні бути забрані на власність народу, коли має ся в народі вимагати найбільших жертв. Тимчасом тепер в робітників вимагає ся все, навіть їхнього життя і все те віддає ся на жертвенні Короля Капіталу.

"Обидві капіталістичні політичні партії, — ліберальна і консервативна — говорив т. Риг — використовують війну для забезпечення собі кориснішого політичного становища."

Звертаючись до прем'єра Манітоби Норріса, котрий говорив, що всіх тих, що були

проти регістрації належить залакувати до тюрми, від спитав його, чи він був би з тим, щобі послати до тюрми його "партаманів", лідера ліберальної партії, С. В. Лоріа і Л. Кея, нона, ліберального кандидата на посаду до домініального парламенту при дооповняючих виборах з округу Дорчестер в Квебеку, а те, що вони виступають проти конскрипції? Беннона поставив на кандидата вожд лібералів, Лоріа; він і відвічав за його передвиборчу платформу, в котрій Беннон заявляв ся проти конскрипції. Норріс повинен отже і для них мати такуж саму мірку справедливости, як і для соціалістичних і робітничих представителів в Манітобі, що заявили ся проти конскрипції. Що лихе ту, не може бути добрим в Квебеку. Чи в Квебеку агітація проти конскрипції не є вже "зрадою" тому, що там серед недоволеного французького населення тим способом легше мандати до парламенту здобути?... В такому разі святі обуреня Мр-а Норріса є лише облудою.

В тютю своїй промові т. Риг оповідав, як то послі манітобського парламенту в його присутности в трамваї говорили, що він і Діксон "зрадники" і їх належить розстріляти. Один із них сильно збудований мушкетер, міг би бути прекрасним жовніром; він зробив гріш на спекуляційнім "рілістейським" інтересі.

"Для дійсного патріота, що не годить ся з моїми поглядами, котрий надіває "какі" (вопяцьке чакі) і їде на фронт, я маю респект, але для таких фізично здорових, крикливих патріотів, що уникають "какі", я маю лише невисказану погорду і призиство."

Тов. Риг заявив дальше, що не інвазія Бельгії похнула Англію до війни, але проми слова і торговельна ривалізація; що Росія зовсім не є "чемпіоном" демократії. Він пригадав про справу Федоренка "по якого протестага ся седи драпінна царська лаба" і про масу політичних збійців з Росії.

"Пановане британської фльоти на морях спровокувало так само війну, як і німецький милітаризм. Милітаризм, борба о пановане на морях і недекларативний характер дипломатичних переговорів довели до війни."

При кінці він зложив признане тим борцям, що бороли ся за ідею, котрій він служить. Його обов'язком є ту на місці боритися за охорону робітничих прав, виборених робітниками перед війною, яким тепер грозить поважна небезпека.

"Робітнича класа заопікує ся по братньому повернувшись жовнірами і тоді, коли крикливі патріоти забудуть їх" — закінчив т. Риг.

Так говорив "зрадник", той, що зраджує капіталістичну облуду, а служить інтересам робочого люду. Навіть противники його мусіли признати, що говорив він "розумно і ширю", "тільки — кажуть — він переочив той факт, що тепер в воєнній часі про се не повинно ся говорити."

Але робітники, в імені котрих він промовляв, розуміють, що оно якраз наоборот тепер той робітничий голос повинен сильніше греміти, чим в інший час, — "бо пора се великака єсть..."

Із Хроніки Революційної Борби в Німеччині.

(З нелегальної німецької революційної газети "Спартак", ч. 1.)

Страйк-протест 60.000 робітників Берліна і Браншвайгу проти суду над Лібкнехтом, відбувшій ся в липни 1916 р., поділав як іскра кинена в горючий матеріал. Той страйк показав, що широкі маси робочого люду знова одушевлені жаждою боротьби проти пануючих клас, що сі робітничі маси не хотять оставати ся на дальше добровільним орудем, послухною жертвою в руках оборонців імперіалістичної війни.

Страйк викликав велике вражіння на "власть імущих", не глядя на те, що число протестувавших робітників єще много разів меньше від тої маси пролетаріату, котра покищо єще без наріканя корить ся своєю судбі. Пануючі класи — не без основ — предвиджують, що надходить нова ера класової борби пролетаріату. І проти грозячої небезпеки они знова витискають старі способи борби і міри насильства.

Про се говорять нам вїсті, які одержуємо зі всіх кінців краю. До нас доходить вїсті про епідемію арештовань, процесів і жестоких засудів. Але і вїсті про відновлене класової борби пролетаріату доходять до нас в немалій скількості.

З Хемніца пишуть нам: серед робітників-металіників міста Хемніца помічає ся дуже серйозне оживлене. Не зважаючи на зраду пп. Носке і Гайльмана (посли з того округу), недавно страйкували робітники фірми Рейнекер, працюючи виключно для воєнних потреб. Они домагали ся підвищеня заробітної платі.

Три години після проголошеня страйку їх домаганя заспокоєно. В фабриці льомотовля Гертмана, котра виробляє також і тяжкі артилі, застрайкували в головній сесії 1916 р. робітники обидвох підприємств Страйк продовжав ся один день. Офіційні представителі професіонального союзу не рухували страйком, але навпаки, великою перешкаджали йому. "Самілість" робітників явила ся для тих "проводників" цілковито несподіванкою. Крім підвищеня платні на 20 проц, робітникам домагали ся єще обов'язкового засомтряння їх споживчими продуктами. В часі переговорів з підприємцями, робітники однак, дали себе зговорити і згодили ся на підвищеня платні всего на 10 проц. Але недоволені і жажда борби безсумнівно ростуть серед робітників.

В віддалених місцевостях гірського округу в Меран, Дельбін, Ельсниц, Йогансбергенштадт, Шварценберг опозиція, хоч і поволи, але безустанно міцніє.

В Ессен з'організовано 16. серпня, 1916. величаву демонстрацію. Соц. дем. організація назначила на вечер того дня віче. Оголошене про те віче поміщено в буржуазній пресі — в соціалістичній пресі, з причини попередньої цензури, сего оголошеня не можна було помістити. Поліція вимагала від оратора, котрий мав виступити на тим вічу, щобі він говорив в душі "райхскандлера". Оратор відкинув се домаганя в найрішучіший спосіб.

В назначений час вечером зібралось около 2000 людей. Але перед входом до салі пишала ся напис: "Назначене на нині віче не може відбути ся". Кілька мінут перед майбутнім початком віча з'явило ся кількох робітників приклонників опозиції. Они зірвали оповістку поліції про заборону віча і підняли оклики: "Нехай живе увязнений Карл Лібкнехт!" Сейчас робітники установили в ряди і в порядку рушили до міста. Демонстранти перейшли через стацію, попри мійський театр, редакцію "Рейнсько-Вестфальської Газети", окружної команди, приюту для жовнів і зїздам — на Лібберцую площу.

Многотисячна товпа співала "Марселезу" і другі революційні пісні. Оклики: "Нехай живе Лібкнехт! Проч з війною!" — оглушували воздух. Поліція нероз пробувала а-рештувати вихвачених із товпи демонстрантів, але товпа кожного разу відбивала арештованих. Демонстрація мала й свої наслідки. Секретара жєнської соц. дем. організації закликано в поліцію, де йому заявлено, що за повторене такого виступу робітників відвічальність спаде на цілу організацію.

На відбувшій ся при кінці серпня вічу в Ессені особливо ярко виявив ся настроій мас. Віче було скликане комітетом товариства консумерів. Зібралось около 3.300 людей і серед них заледо чи було 400 членів буржуазних партій. Референт почав агітувати за війною "до кінця" і настроювати зібраних проти Росії і Англії. Але його бесіда стрінула ся з сильним відпором зі сторони зібраних. З посеред публіки почули ся озлоблені замїтки і крики, що вся ся війна веде ся ради інтересів капіталістів. Коли оратор закінчив свою промову патетичним зазивом до борби за продовжене війни, товпа відповіла йому писканем і свистом. Тільки дєнеде по чули ся поодинокі олески. Член професіонального союзу металіників виступив проти референта. На промову референта, повну національної ненависти, він відповів промовою в інтернаціональнім дусі. Промову його переривано громовими олесками зі сторони слухачів.

(Докінчене в слід числі).

Пролетар -- Буржуй -- Інтелігент

III. Інтелігент.

Інтелігент — слово зовсім чужосторонне, але понятє його у нас цілковито своє. В французській мові є прикметник "інтелігент" що значить — розумний, або бістроумний, поштивий, але в нас се слово має інше значінє. В західній Європі се слово і його розумінє в нашім зміслі майже незвісне. В романах Прєво і Бурже стрічаємо тини інтелігентів, але в тих мертвих фігурах чувєт ся, як далекі они від життя. А в нас се слово і його понятє широко звязанє ся і всім зроуміє. Правда, може дехто перестерігаючий чистоту мови й числитє се слово "варварством", але оно так вже ввійшло в славянських мовах в уживанє, що викинути його годі і треба з ним "мирити ся".

Коли говоримо: "наш інтелігент" то уявляємо собі не лише чоловіка розумного, о-бразованого (не всі інтелігенти розумні і о-бразовані), але також чоловіка поїдаючого певні умови і моральні основи, свідомого сво-го достоїнства. Російський інтелігент, се

наслідник "разночинца". "Разночинец" — слово уживанє після реформи шістдесятих років, а значить оно — молодіш захоплені новими струями нових часів; походить він звичайно з міщанського, ремісничого, сільського поміського та джаківського роду; він віддалє ся від старого життя, від традицій своєї сім'ї і ставити творити новий стан, занявши широкє місце в житю — інтелігенцію. Після шістдесятих років, той інтелігент являє ся поборником нових початків в житю, літературі і штупці; він ненавидить все, що старе, заскорузе, не терпить авторитетів; він старає ся все перевірити критикою і критика його груба, різка, часто односторонна, тому, буває й несправедлива, але она є корисною, бо колише мертве болото і порушує застоювшій ся воздух. Писарєв, Добролюбов, Чернишевський — критики; Успенський, Левітов, Рєшєткінов, Помяловський — белетристи; Рєпін, Крижаків, Антокольскій — артисти — ось представителі тої "разночинної" інтелігенції. В наших часах з її нутра вийшли такі люди як: Горькій і Шалаєв.

Якже ми представляємо собі інтелігентного нашого чоловіка — інтелігента? В теперішніх часах і обставинах, се не є чоловік завсїди залятий умовою працєю і зароблюючий нью на житє; бувають інтелігентні робітники і інтелігентні хлібороби. Інтелігент після нас, хтєб він не був, розумієт ся є чоловіком письменним, а відтак його образование може сягати і найбільших височин; він дєщо читав, — певну серію письменників, переважно поступових, ліберальних. Інтелігент — хтєб він не був — ні за що не повірити, що земля оперєє ся на трох китах, або на великому слонєві; він скоро приймає "на віру" науку, про те, що земля округла, хочєб се було йому трохи трудне до зрозуміння (сам Лев Толстой свідомо присвоїв собі се понятє доперва в тридцятім році свого життя).

Інтелігент признає деякі права для других людей; про жєнщину він думає, що она має такі самі права, як і він.

Свідомість личного достоїнства в ньому завсїди сильно розвинена і часто виражає ся в не дуже приємній виді — злишнім обиджуванєм ся; але нервність і чутливість у інтелігента з визначнішим умом тільки робить його коректнішим і делікатнішим в відношеню до його окруженя.

Інтелігенція недавно появила ся на сцені нашого життя, але вже відіграла значну ролю в нашій сучасній історії: она пробудила народ і внесла в його низини світло свідомости. Она єще не сказала свого послідного слова і хто знає, чи її не признаєна в будущині дуже важна роля в історії нашого життя.

Після Н. Мамлєцової.

В. Винниченко.

ТАЛІСМАН.

Це вже виходило за межі всякого найміцнішого терпця. То був не коридор політичних в'язнів, а якийсь допотопний хаос, над яким, лєначе дух, залопотано й без ладу вітав наш короткозорий староста в пенєні і велосипедистському картузику.

Хто як хотів так і робив. Тому не подобав ся його камера. Він бере свої манатки і без всякого ваганя переходить в другу. Там, розумієт ся, зараз-же з сего приводу гвалт, крик, протести, зібраня, дискусії. Цього вразив згук дверей у клозєт; він цілий день ходить і "стріляє" так, що подушки на койках підстрибують. Тутот викурював ся з такою швидкістю, начє ним топили в кухні. Почта не доставлялась, провалювалась. Газети ми не бачили. Передачі являи ся по камерах і з'їдали ся під ковдрами. Доходило до того, що замість шости грудоз дукру почали брати по восьми, а то й по десяти. Все це не вищувало нічого доброго.

А найголовніше — побіг наш одсував ся в невідомо далєчєні. Без старости, без ладу в коридорі, без дисципліни в камері — робити далі підкоп було абсолютну неможливо. Се було відомо навіть Задунаєву.

Правда, нас тікало неботато, всеого сім д ш, срочних і безсрочних даторжан. Всі ми були зібрані в одній камері, всі більш чи м неш негативно відносились до каторги і охотли були на волю. Але цього було мало, — для продовженя підкопу треба було, щобі прийшли в нашій камері, звідки він ся підкоп, була абсолютна дисципліна.

Ну, а не з нашим велосипедистом улаштувати було так же легко, як з струмочком, що залопотано й прожогом котить ся з гори. Цей чоловік міг довести до сказу найлагіднішу людину. І не чим ним, як своєю стараністю, усєрдям, клопотливістю. Ви його ніколи не побачите лежачим, є, ні, він весь

— рух турбота. ри в камеру, чот кричить, запишу лобі йому не вис промочував ся с. Але все це було бив так, що вся давала тільки шк таж устроєватис факт.

І верх усього спеціаліст по агр ло зачутись в як мля", "хозяиств Скрині уже там. вяди, то вриваєт А як аргументів мога швидче виг ракета, маха ру чить з долу, одби нить і замовкає т витягнуть до спр

Крім усього, се го мали швидко о йому наш побіг о треба було такого лад хаосови і кот ний в утечі.

Але тут діло що певній частин подобав ся. Дея дєяким з принцип хильниками цьог сти індивідуалісти Залєтаєв. В цій вав себе страшен затишно, як у теї днях сидів по сус на койці поруч з своїми найближчи двали, грали в карт ської та французєв зневажав і тіл вати, коли не вил ру. Тоді він віб (частіш усього, спадала на нелєг неї довгі стьожки спокійно й з гумо пікали, лице його зов, сині очі з б лись і він почина ходив до найпалє його за барки, си лів:

— Ти чоґо? Чо А за ним зараз жє шка, Заїмрайло, з жуки, з інтор тів. Звичайно, ш ці питання хутко в спокійнішє, з пр з прокламації " на вікно, падав вав:

"На базє У нево А нагр І у ней

З койки підкоп живости й експр таєв стрібував, з дини камери й за го хор моменталь — Холегу! — ючи Тимошкі.

Тимошка тоне вав ся, підкинува "На окне З віногра Віноград Салавей і Залєтаєв споч гами, поводив п головою. Потім в ко підкинував і з — Жару більш Тимошка зраз в труди, струсуєв розлягав ся:

"Спой Про жє А жист До чєн

Що далі розви сті, з більшим вав Залєтаєв. впадав в екстаз хрипло вигукує "Ти халє Кавалєр Вак тако Да любіт Поді, под

І після цього із дуба витєсаню мошку, тяжко д його ставала ще була похожа на чучєрєність за найгладше зачи

це". "Разночинец" — реформи шістдесятних — молодіжні захоплені часів; походить він з ремісничого, сільськогосподарського роду; він живе, від традицій зорить новий стан, займає життя — інтелігенцію. років, той інтелігент я нових початків в житті, він ненавидить все, що є терпять авторитетів; овірити критикою і крика, часто одностороння, аведлива, але она є кори ртве болото і порушує дух. Писарев, Добролюх. — критиків, Успенський, Поміловський — Кримської, Антокольської представителі той "разночинец". В наших часах з ті люди як: Горький і Шала

авляємо собі інтелігентно — інтелігента? В тепе ставинах, се не є чоловік овою працею і заробляюбувають інтелігентні ртні хлібороби. Інтелігент не був, розуміється в чом, а відтак його образонайбільших височин: він ввну серію письменників, вих, ліберальних. Інтеліг був — ні за що не повірав ся на трох китах, або вви; він скорше приймає про те, що земля округла, трохи трудно до зрозуміюї свідомо присвоїв собі в тридцятім році свого жи

ав деякі права для других ну він думає, що она має ва, як і він.

ного достоїнства в ньому винена і часто виражає ся м виді — злишнім обиджу вність і чутливість у інтелігним умом тільки робить і делікатнішим в відноженя.

давно появилася на сцені вже відіграла значну роль історії: она розбудила нао низини світло свідомоказала свого послідного чи її не призначена в будува роля в історії нашого жи-

— рух турбота. Цілий день він біга з камери в камеру, чогось хвилюється, турбується ся кричить, заліпає, одмакується. Волоса на лобі йому не висихало від поту і картузник промочував ся снідсподу аж на зверхній бік. Але все це було ні до чого. Він же сам робив так, що вся його метушня і старанність давала тільки шкоду. Як же йому щастилось так устроюватись, не знаю. Але це був факт.

І зверх усього він був — меншевик та ще спеціаліст по аграрному питанню. Досить було зачутись в якомусь кутку "отрізки", "земля", "хазяйство", як картузник товариша Скрини уже там. Позаяк же він спішить завжди, то вривається в розмову на тебе бомба. А як аргументів у його обомо і всі треба яко мога швидко викласти, то він тріщить мов ракета, маха руками, губить пенсне, кричить з долу, одбивається ся, як його хочуть спити і замовкає тільки тоді, коли його силою витягнуть до справ.

Крім усього, сам він з нами не тікав і його мали швидко одправити за заслани. Так що йому наш побіг особливо не болів. Ні, нам треба було такого старосту, який міг би дати лад хаосові і котрий сам був би зацікавлений в утечі.

Але тут діло ускладнялось. Річ в тім, що певній частині юридора такий стан його подобав ся. Деяким просто "так собі", а деяким з принципу. Принципіальними прихильниками цього безладу були — анархісти індивідуалісти, а найпаче голова їхній Залетаєв. В цій обстановці Залетаєв почував себе страшенно благодушно, спокійно й затишно, як у теплій ванні. Він по цілих днях сидів по сусідніх камерах, або лежав на койці поруч з Тимошкою й Замайром, своїми найближчими приятелями. Вони співали, грали в карти, робили виправи швейцарської та французької борні. Книжки Залетаєва зневажав і тільки тоді звертав на них увагу, коли не вистарчало папіросного паперу. Тоді він вибирав за найтоншим папером (частийш усього через це прихильність його спадала на нелегальні видани) і видирав з неї довгі стьожки. До протестів відносив ся спокійно й з гумором. Коли-ж його дуже допікали, лице його насичувалося бурюю кровію, сиві очі з білявими вліями загострювали ся і він починав боронитись. Сего: підходив до найпалкішого протестанта, халпав його за барки, сильно, як грушу, трас і хрипів:

— Ти чого? Чого верещиш? Що треба? — А за ним зараз же підводилися з койок Тимошка, Замайро, Живчик, Архип і, розминаючи рути, з інтересом поглядали на опонентів. Звичайно, до дискусій в такій обстановці питання хутко переривали ся і Залетаєв, за спокоївшись, з цигаркою в зубах, зробленою з прокламації "До всіх горожан", вилізав на вікно, падав ногами по стіні й виспівував:

"На базарі сидіт кот
У него боліт живот
А напротив єво кошка
І у ней боліт немножко".

маю, це походило з його кудлатих сірих брів і настобурчених ніг). Ми всі, останні, мовчали при вибухав такій веселості. Зпочатку пробували умовляти Залетаєва, але він реготав і одповідав нам:

— Пішли ви к чортам собакам! А що ми повинні співати. "На бой кровавий"? Поду масш. Гадає, як заспіва. "На бой кровавий" так і справді кровавий. Що хочи те й співаю. Співайте й ви, що хочете. Я вам забороляю? Чи я протестую, як ви щось робите?

Це — правда, — він ніколи не заважав робити нам, що ми хотіли. Іноді ми голос читали книжку, яку нам давали з других ко ридорів на який небудь оди день. Друга було читати як найшвидче. Залетаєв нудив ся, тікав, співав, свистів, але не протестував.

В крайньому разі він міг розважатись з Піною. Піня, звичайно, стояв собі тихенько де небудь, лагідно й несміло посміхав ся і слухав товаришів. Залетаєв халпав його за ногу і як ягня, волів до себе в барилі на койку. Не дитись Залетаєву Піня не міг, — він весь був трохи більше за одну ногу ліде-ра анархістів. Він тільки кротко і боязко посміхав ся.

— Ну, Піню, на волю хочеш? — питає Залетаєв, заціплявши Піню між колінами.
— А хто не хоче на волю? — отповідав Піня кривлячись від болю.
— Справедливо. А чом же ти не хочеш тікати з нами? Ти-ж теж каторжанин. Та треба зауважити, що Піня, як риби підкоп, страшенно бояв ся і не міг епати від страху. Чого він бояв ся, — невідомо, але через це й тікати не хотів, йому пропонували не раз.
Піня на питання виновато посміхав ся й обережно викручував худеньку дитячу з лахматю в рижому волосі лапи Залетаєва. Але той держав міцно.
— Ну, чого-ж ти мовчиш? Ех ти, соціал-демократ! Поступай в анархісти, молодцем зразу станеш.
І на цю пропозицію Піня посміхав ся. Іноді Залетаєв раптом робив таємне лице і глухим голосом говорив: "Тук, тук, тук!" Потім зразу змінював вираз лица на суворий здивований і кричав — "Іто там?"
— "Мі" — одповідав собі-ж тоненьким, солоденьким і припущеним голоском.
— "Хто мі"? — суворо.
— "Заді".
— "Сьогодні вас"?
— "Раз"...

Вся кумпанія неодмінно кожного разу весело й добродушно сміялася, а Піня все так-же посміхав ся. (По національності він жид).

І нове польське королівство на українських землях, то лиш так собі, а ми не знаємо, що то, а тепер після десяткох федераційних віч, обі проріли, кають ся і проти польської власти на українських землях зовсім отверто протестують і то навіть тими самими словами, котрі були друковані, в небожичу — як би Ви хотіли — "Робітнику".

4. Навіть австрійське правительство поправило ся хоть не багато, але все вже не хоче так легко віддавати всю галицьку Україну під владу польським аристократам, як бл. п. цесар Франц Йосиф обіцяв був.

Донесать, що президент міністрів, Кербер котрий ту обіцянку мав виконати, мусів уступити — в той самий час, коли галицькі Українці протестували, і Федерація Українців в Америці протестувала, а Ваші газети Свобода і Америка мовчали. Але то нічого. Ми знаємо, що Вам не треба дувати ся. Ви то робили більше через помилку, просто "містейк", правда? То буває на світі.

5. Отець Понятишин, який хитрий, а такий "містейк" зробив, що кінч би сьмязв ся. Післяв до газети Америки телеграму (гляди ч. 6 з 1917 р.), що мовляв, пятого грудня він був у Президента просити за таг-дей. — "Ол-райт".

Але в телефонічній книзі в Неварку записано, що отець Понятишин телефонував пятого грудня о четвертий сполудня з Неварку до Цеглинського, а рано є одинацятій відповідав з Неварку на телефон Лотоцького. І крім того ще є інші свідки, котрі знають, що в четвер перед полуднем і перед вечером отець Понятишин не був в Вашингтоні, тільки в Неварку. То як міг бути у Президента?

Як ту вмрати? Я чекаю, щоби той містейк выяснив ся, і щоби правда виийшла на верх.

Права як та дитина, не хоче тихо сидіти, все лізе на верх. На що та правда адала ся на сьвіт? Тільки порядним людям клеїт робіт.

6. Напримір, о. Держирука з Честер, Па. яко секретар ньюйорського зїзду священників (10-го жовтня, 1916-го р.) отолосив в газеті "Америці", що священники на тій нараді ухвалили резолюцію, що Федерація Українців "веде політику" ворожу церкві і народо-

ви і що тому треба заложити Українську Раду в Америці.
Але отець Підгорецький в Нью Йорку, котрий той зїзд скликав, не знаю чому дав надрукувати до Народної Воли заяву і в тій заяві виразно пише і звертає увагу що "такої ухвали не було, а вислів сей надрукований в справозданю в часописних зїздах подиктований на зборах не мною, (то значить: не отцем Підгорецьким; — прим. ред.), але Весев О. Адміністратором в Філадельфії до опублікована".

То значить отець Держирука "опубликував" таку ухвалу, котрої ніхто не ухвалював, певне через — "містейк". Просто забув ся.
Але навіть як-би така ухвала була, — бо нарешті вибачайте, мені часом здається, що між Вами досе правда пропала, — отже навіть якби священники були ухвалили, що Федерація Українців ворог "церкви і народу", то певне тільки через помилку, бо ту ухвалу мали оперти на письменим свідоктві отця Нецерковного в Йонгстауні, що пібї я говорив на Йонгстонським вічу "проти Бога".

Позвольте маленьку увагу: чому це раз не спитати отця Нецерковного як то було? Він однаково на вічу не був, то не буде стидати ся свідчити, але може він тепер інакше нагадав ся і скаже, що в першій свідоктві — тільки помилки ся? Ви тепер теж помилили ся дорога "Америку". Я ще не змер Тай як ту вмрати, коли нема часу. Українські робітники хочуть зборів, відчитів, віч і соціалістичних газет.

7. Того дня як Ви мені печатали у Філадельфії посмертний спомин і передчасно процали всі гріхи, я власне у наших бейзмен ті монтував ново куплену прес-машину і — ніде правду подіти — лагоджу ся дальше грішити проти Вас і проти Ваших союзників.

Але Ваших гріхів — котрі є проти правди проти робітників, проти України і проти честі і совісті, не обіжю процати доки не набере більше в шкіру. Для того і для щиро го покаяня бажаю Вам довгого віку.

М. СІЧИНСЬКИЙ,
редактор соціалістичної газети "Робітник".

"Роб."

З ПАРТІЙНОГО РУХУ.

Гемилтон, Онт.
Справоздане з річних зборів гемилтонського Відділу У. С. Д. П.

Дня 31. грудня, 1916р. наш В. У. С. Д. П. в Гемилтоні відбув свої річні збори, на котрих зложено справоздане з його цілорічної діяльності.

Збори отворив організатор відділу т. В. Майданський і уділив голосу т. П. Ковалішино му, котрий в годинній промові змалював сучасний капіталістичний лад, та виказав, якими пособами мала горстка неробів — панів висисає кров і піт багатого люду. Під кінець звивав присутних, щоб ставали до армії, армії пролетарів, котрі що раз то набирають більшої свідомости, пізнають свої клясові інтереси і стремлять до цілковитого повалення сучасно го кривдячого ладу, в котрім панує неволя, визиск, темнота, морд, варварство, голод і холод, — ради ненаситного бога капіталу.

Відтак наступило справоздане в урядників відділу і так: від діл відбув адміністраційних мінтинів 15, один надзвичайний, 10 пронагадкових, і 6 відчитів, з котрих 5 дав т. П. Ковалішин а 1 т. М. Попович. Відділ сьвяткував сьвятя: пам'ять смерті Івана Франка, пам'ять смерті Жана Жореса та Кейр Гардого получене з протестом проти війни; устроїв 2 прогульки, 4 бані і чотири представле ня. За цілий рік зписалось до відділу 152 члени, з котрих 30 виїхало з місця, 42 залягну ли партійний податок, а 80 остає до річних зборів з виповненими місячними вкладками.

Відділ закупив партійних стемплів за 50 дол. Соціалістичної літератури продав за 151 дол. Машину в бібліотечі, костюмах і в декім інших відділ має на 100 дол.

Відтак наступив впис нових членів і зписалось їх 5. Урядним заряджено збір нових урядників на 1917 р. і більшо стню голосів виийшли сїдуючі товариші:

Ю. Демедюк, організатор,
М. Бремійчук, секр. фінансов.,
С. Аронець, секр. проток.,
П. Шевчук, касієр,
І. Писалюк, бібліотекар,
В. Чернюк, господар,
І. Парашак, К. Кокотайло і П.

30 ДОЛЯРОВА ВАРТІСТЬ ЗА \$7.95.

Се все, що Ви заплатите \$7.95 за 7 гарних діамантів. Починає, що про дає так дешево є: 1 отворив новий відділ біжутелій і пролаю по гуртовій ціні впрод до мостурмерів.

Отже ви дістанете:

- Гольфтовий сет, складається з 6 білої шітки, з грубого вишляфованого скла лютро, ручне удкорюване позолочена ручка і 7 чалевий оправлений грєбїнь з таким самим шїтним стїм удкорюванем як на образку.
- Вартість \$7.00
- Жіночий грєбїнь, такий як на образку 3 1/2 x 6 чалів, висаджений 43 брильянними промінними каміями. Звичайна ціна \$8.50
- Хрестик і ланцюжок, як вилотрапаня з 12 великими промінними каміями. Платать ся по сторях \$1.50
- Сейфеті Рейзор з заосмотренем новіи екстра, зроблен в найшїтній сталі. Містять ся в сїрїній коробі. Ціна \$1.50
- Позолочуване фонтоване перо з найновішими полішесими. Ручне викінчене і богаті десен. Ціна \$1.50
- Шпилька до краватки, як на образку, позолочувана висаджена гарними білими і кольорованими каміями. Вірю, що коїсь Ви заплатили за ту шпильку \$4.50 то не малиб причини жалувати.
- Мужеський міліонєрського стїмю перстєнь висаджуваний каміями предчудно промінними брильянтами. Коли можете його купити в будь якій сторі за менше як \$2.50 я Вам його подарю.
- Гарний годинник. Щоб оцінити його треба побачити. Жаден образок не представляє його дійсної вартости. Зайсна Шведська машина, заром ланцюшок. Гарантований на 20 літ. Не є широзолотий, але виглядає як рав так. Коли зауважити рижинню, не пла тїть за нього. Висилаєт ся в гарній плюшовій скрині. Вартість окола \$8.50.

НЕ ЧЕКАЙТЕ
аж усі розпродаєт ся, але витїть се оголошенчї і перешїть янше \$7.95 а я виийшо сейчас 7 гарних річних варлодчено. Коли сї річі не вдарюватї зашїть нїшї.

Адресуйте:

**A. P. OWENS,
DEPT. 12 JEWELRY 190 Quincy St., Brooklyn, N.Y.**

ПИСМАН.

Після Н. Манлецової.

одило за межі всякого найда. То був не коридор політ, якийсь допотопний хаос, де дух, заклопотано і без лароткозорий староста в пенстєському картузнику.

в так і робив. Тому не подомера. Він бере свої манатки аля переходить в другу. Там, баз-же з сего приводу гвалт, вібрання, дискусія. Цього вра у клозет; він цілий день хотак, що подушки на койках отютн викурював ся з такою ним топили в кухні. Почувсь, провалювалася. Газети ередачі крапи ся по камерах ковдрами. Доходило до того, ти грудок цукру почали бра-ти й по десяти. Все це не доброго.

ше — побіг наш одсував ся інь. Без старости, без ладу ісципїлини в камері — робило абсолютно неможливо. авіть Задунаєву.

ікало небогато, всього сім безсрочних каторжан. Всї в одній камері, всі більш чи в відносилсь до каторги і вї. Але цього було мало, — підкопу треба було, щоби ній камері, звідки вів ся під-ртва дисциплїна.

їм велісепедистом улашту-в легко, як є струмочком, що режемом котить ся з гори. довести до сказу найлагідній не чим инчим, як своєю ста-вям, клопотливостю. Ви його біте лежачим, є, ні, він весь

Богайчук члени контрольної комісії.

Ів. Міхорук, Георгій Стах, Гр. Попик і П. Стадник кольпортери.

Нововибрані урядники дякуючи за довіру, заявили, що кільки їм сил стане, старатись будуть повести працю у відділі ще краще, як велась дотепер.

Відтак ще за внеском т. Ковалишина ухвалено заложити школу бесідників. Ухвалено так само піти на різдвяні свята в коледжу на пресовий фонд "Р. Н."

При кінці т. Ковалишина говорив ще про "Робочий Народ" і вивав за складання передлати і прес. фонду на него. Зібрано отже 2.75 дол. пресового фонду і одну передлату. На сім збори закінчено, а члени одушевлені боротьбою о кра ще людяне жите і в надію на недалеку соціалістичну будучність, відспівали кілька революційних пісень і розійшлися домі.

І так наш відділ скінчив уже рік свого існування, рік своєї боротьби з усією темною силою і мерзю яко возить ся на спині наших робітників пролетарів. І хоч великі перешкоди наш відділ перетерпів за цілий рік зі сторони ворожого нам багна, в якому є піп Филима, котрий прогнав своїм стадом з Оттави, приїхав сюди і почав гавкати на соціалістів та пінитись зі злости, видячи зріст свідомої сили і числа соціалістів і другий капіталістичний підніжок, котрий грає роль баптиського причера, Колісник, що почав так само послідніми часами томачити своїм віцям соціалізм на свій лад (так, щоб не стримати ласки та пейди у своїх капіталістичних "баптиських головах"), хоч ті темні духи великого сорта потрапили потягнути за собою наших темних укр. робітників, скалічили їх духово і нанести шкоди їхнім кишеням, то все таки наш відділ росте в силу і свідомість і чей же не всіх робітників потраплять ті темні духи потягнути до своєї кошари і закувати їх мозги тьмою.

Наш відділ дивить ся з догордою в їхню сторону і закли кає всіх вас робітників, котрим вже надоіло се нужденне робітниче жита, повне горя, проклонів, хоробі і голоду до організації, соц. дем. організації, котра одинака бореть ся о вашу лучшу долю, щастє і добробит.

Тож з 1917. роком киньте об землю свою зневіру, байдужність, відсахніть ся від "добродів" - понів, котрі стережуть ваших кишень і подайте свою мозолисту руку таким самим як ви, чорним робітникам соціалістам і йдіть на стрічу своєї волі і долі, котрої так само бажаєте.

За збори В. Майданський, предс. М. Стремійчук секретар

Торонто, Ont.

Дня 14. грудня м. р. відбули ся річні збори Укр. Соц. Демокр. Відділу ч: 52 в Торонто, на котрим предсідателював т. Ів. Стефаніцький, а секретарював т. Ів. Явшан. Предсідателював в короткій промові представив ціль сих зборів, відтак завзявав старий уряд, збои адав своє цілорічне справозданє. Наступило справозданє старого заряду, після чого контроля переглянула відділові книжки і представила в яким стаяні находить ся відділ. Відділ Укр. Соц. Дем. Партії в Торонто відбув за рік 1916. 26 адміністратійних і 6 масових мітінгів, свята першого мая і російської революції; відбуло ся два відчити, котрі давав тов. Іван Стефаніцький, два предсіданє і шість балів. Відділ

устроював що неділі пропагандові мітінги в своїм локалі. За рік 1916 вписало ся до відділу сто членів, з котрих 50 брали участь в партійній роботі. Відділ числить тепер дійсних сталих членів 85. За рік 1916 було приходу 765.80 доларів, а розходу 668.24 дол., остає ся в касі на рік 1917 \$97.56; майна є на 100 доларів. Відділ розповсюдив ріжні брошури корисні для робітників. Як бесідники виступали: тт. Ів. Стефаніцький і Ст. Васкан. Відтак наступив вибір уряду на рік 1917, до котрого ввійшли слідуєчі товариші: т. Ст. Васкан організатор, Йосиф Зажицький фінансовий секретар, Іван Петрів протоколярний секретар, Миколай Білий касієр; Антін Кітініцький, бібліотекар, Василь Протас, Владислава Косиківна і Ів. Павлович контрольна комісія, Василь Головацький, Миколай Стах і Кирило Мапок кольпортери.

На тім мітінг зажнено з на дєю на ще кращу роботу на слідуєчий рік. Іван Стефаніцький предс. Іван Явшан, секр.

Пресовий Фонд "Р. Н." На пресовий фонд "Р. Н." жертвували слідуєчі тт. Іонгстан, Огайо: — Д. Дзерик \$1.00 Веленд, Ont.: — К. Капітан 1.00 Монреал, Кве.: — Ів. Ювеняків 4.00 Вінніпег, Ман.: — Колекта підчас представлення, відграного Драм. Кружоком ім. В. Винниченка, дня 20 січня с. р. \$32.28 Чистий дохід з представлення \$91.75 "Драм. Кружок ім. В. Винниченка" 15.00 Я. Шасталь, український барбер на 142 Гітліне Авс. 10.00 В. Ткач 25 МенКреї, Ман.: — В. Кадужняк 1.00 Медісін Гет, Альта.: — По 1 доларови: — Федір Юрійчук, Гр. Дзвінський і Тимофій Марусик.

Гилкрест, Алта. П. Р. Шумейнер, Ont.

Дня 14. січня 1917 р. (нашого "Нового Року"), аложили на Прес. Фонд "Р. Н." слідуєчі Товариші: По 1 доларови: — Василь Угрин, Василь Гриноук, Василь Рубанець, Василь Скорейко, Василь Кийван і Іван Коссован; По 50 центів: — Стефан Гунчак, Михайло Токарчук, Петро Липка, Петро Стефанський і Григорій Калинюк. Разом \$8.50 Простіть Жертводавці, що не пишу переменної похвали для Вас, лиш так далі вперед, тоді побачите, що наше й без похвали буде добре. В. Скорейко.

Драматично - просвітне тов. ім. В. Винниченка заложєно дня 1-го марта 1916 р. при відділі У.С.Д.М., до якого пере січно належало 25 членів. Цілю товариства є освідмляти нарід український на полі політичнім і просвітнім даючи час від часу представлення, забави, концерти з найбільшій часті відчити і пропаганди. В відношеню до партій і релігій в Канаді, товариство є безпартійне. За час его існування виставлено в локалі товариства шість маленьких представлень, дано два концерти, кільканайцять забав з танцями і ряд дебат та пропагандових віч. Фінансове справозданє представляє ся слідує: — Приходу було \$87.40; розходу 71.15 отже в касі є тепер ще \$16.25. Майно товариства, як бібліотека, костюми і всякі знаряди можна обраховувати на 75-80 доларів. До его заряду на рік 1917. вибрано слідуєчих товаришів: Н. Пунак, предс. В. Теленко, секретар; Гр. Ковалишин, касієр; А. Кузьмов, бібліотекар; Д. Мойсков, інспіцієнт, Т. Шлемко і П. Стецки — контролєри.

Надіє в на гарну будучність сего Товариства, бо і в его ста тутта є ухвалено, що котрий з его членів до року не виучить ся по українськи, а по части й по англійськи читати і писати, так его суспендуєть ся. Отже, щоб того сумного наслідку не дочекатись, так члени его згодили собі тов. Н. Пунака, щоб учив їх англійської мови, як також української і нотного співу. Школу вже розпочато від 1-го січня і учасників є поверх 24, а надія є на більше. До школи при нимаєть ся і не-членів, але трошка з більшою оплатою як членів.

За Драм. Просвь. Тов. ім. В. Винниченка. В. Теленко, секр.

ПОЗІР! УКРАЇНСЬКІ РОБИТНИКИ! ПОЗІР! УКРАЇНСКА КНИГАРНЯ В ГАМІЛТОНІ.

має на складі багато книжок, яких в жаждий инший книгарні нема. Пишіть по списі і ціні книжок нашої книгарні, а ми Вам вишлемо даром. Тут лише деякі проголошуємо з наших книжок, а то: Каміня Душа, повість з гуцульського жита з ілюстраціями написав Г. Коткевич коштує 2.00 З Ласки Родина, повість в 3 частях 2 томи, написав А. Чайковський сторін 528 1.50 Михайло Драгоманов, як політик написав Мих. Павлик 25 Про старі часи на Україні або корота історія України, написав проф. Мих. Грушевський 40 Біля Машини, оповідання написав В. Винниченко 10 Про полове справи, Др. Коса 30 Житє і твори І. Франка 10 Руссий Цар, нап. М. Горький 5 Причини світової війни, написав Конєць світа 10 Соціалізм а релігія 15 Біблія Капіталіста 10 UKRAINSKA KNYHARNIA 14 Barton Street E. Hamilton, Ont.

ПОШУКУЮ свого брата, Василя Яшана з села Серафимці, пов. Городенка, Галичина. Довший час перебував у Ферні, В. К. Хто би о нім знав, або їн сам, хай зголосить ся на адресу: Iwan Yashan R. R. No. 1 Welland, Ont.

ПОШУКУЮ свого товариша, Василя Савчука (давніше перебував в Нанаймо, Б. К.). Прошу зголосити ся на адресу: Dmytro Dzeryk Box 747, Youngstown, Ohio.

НОВА РЕСТАВРАЦІЯ. Подаю до загального відома, всім мешканцям у Вінніпегу і тим, що приїждять до міста на час, що отвіраю українську реставрацію (гостинницю) з днем 28. грудня в четвер, 1916 на вулиці Генри 177.

На їду будуть білети на день тиждень, місяць, або й на один раз. Цни від 5ц. до 50. Додірна і смачна кухня. Перше уважаю на чистість і на те, аби їда була свіжа і здорова. Все можна буде дістати в моїй кухні, прилагоджене на спосіб старокравчий, або тутешній. Отворено буде він 6 год. рано до пізна в ночи. Прошу заходити, а певно будете вдоволені. Хто раз заїде до моєї гостинниці на їду, той певно всегда прийде і буде моїм сталим гостем. З поважанєм, П. Малнович, 177 HENRY AVE. (Від Сі-пі-арської стації один блок на полудне.)

ПОШУКУЮ свого швагра, Владєка Бобівського, з села Хлопівки, пов. Гусятин; перед 5 роками перебував в Еспаноли; Хто би подав мені його адресу, тому дам 5 дол. надгороди. М. Kopaniecki Morden, Man.

ЧИТАЙТЕ "РОБИТНИЧЕ СЛОВО" що виходить кожного четверга. Річна передплата \$1.50. Адреса: "ROBITNYSCHE SLOWO" Box 64 Toronto, Ont. Canada.

ЕЛЕКТРИЧНІ ВІХТІ муть три мата ваші ноги в теплі в сусі і вигоді. Не допускають зимна, холоду, невральгї і ревматичних нападі. Чудова поміч в случах корчів, боля і долєган востий в ногах з причини кепської циркуляції крови. Упикніть того "утяжливого" почута. Заснають погану вонь і поченє. Цна вже з оплатою пересилки 1.00 дол. (навішша якість). Електричот перелітані вітї (ліпком лєви). Даром з кождою парою віхтів вишлю цілкомито даром один лікий оловєць, вартости 50 ц., до вицалювання нагітток, боролавок і мозолів. Посилаєть мари або поштовою переказ. Залучь міру, сая, черевина. А. P. OWENS Dept. 12-A. 190 Quincy St. Brooklyn, N. Y. U. S. A.

ДОПИСИ.

Ферні, Б. К.

ЗВІТ з діяльности драм. - просвітнього тов. ім. В. Винниченка в Ферні, Б. К.

від 1 марта. до 31 груд., 1916.

Драматично - просвітне тов. ім. В. Винниченка заложєно дня 1-го марта 1916 р. при відділі У.С.Д.М., до якого пере січно належало 25 членів.

Цілю товариства є освідмляти нарід український на полі політичнім і просвітнім даючи час від часу представлення, забави, концерти з найбільшій часті відчити і пропаганди. В відношеню до партій і релігій в Канаді, товариство є безпартійне. За час его існування виставлено в локалі товариства шість маленьких представлень, дано два концерти, кільканайцять забав з танцями і ряд дебат та пропагандових віч. Фінансове справозданє представляє ся слідує: — Приходу було \$87.40; розходу 71.15 отже в касі є тепер ще \$16.25. Майно товариства, як бібліотека, костюми і всякі знаряди можна обраховувати на 75-80 доларів. До его заряду на рік 1917. вибрано слідуєчих товаришів: Н. Пунак, предс. В. Теленко, секретар; Гр. Ковалишин, касієр; А. Кузьмов, бібліотекар; Д. Мойсков, інспіцієнт, Т. Шлемко і П. Стецки — контролєри.

Надіє в на гарну будучність сего Товариства, бо і в его ста тутта є ухвалено, що котрий з его членів до року не виучить ся по українськи, а по части й по англійськи читати і писати, так его суспендуєть ся. Отже, щоб того сумного наслідку не дочекатись, так члени его згодили собі тов. Н. Пунака, щоб учив їх англійської мови, як також української і нотного співу. Школу вже розпочато від 1-го січня і учасників є поверх 24, а надія є на більше. До школи при нимаєть ся і не-членів, але трошка з більшою оплатою як членів.

За Драм. Просвь. Тов. ім. В. Винниченка. В. Теленко, секр.

ПОЗІР! УКРАЇНСЬКІ РОБИТНИКИ! ПОЗІР! УКРАЇНСКА КНИГАРНЯ В ГАМІЛТОНІ.

має на складі багато книжок, яких в жаждий инший книгарні нема. Пишіть по списі і ціні книжок нашої книгарні, а ми Вам вишлемо даром. Тут лише деякі проголошуємо з наших книжок, а то: Каміня Душа, повість з гуцульського жита з ілюстраціями написав Г. Коткевич коштує 2.00 З Ласки Родина, повість в 3 частях 2 томи, написав А. Чайковський сторін 528 1.50 Михайло Драгоманов, як політик написав Мих. Павлик 25 Про старі часи на Україні або корота історія України, написав проф. Мих. Грушевський 40 Біля Машини, оповідання написав В. Винниченко 10 Про полове справи, Др. Коса 30 Житє і твори І. Франка 10 Руссий Цар, нап. М. Горький 5 Причини світової війни, написав Конєць світа 10 Соціалізм а релігія 15 Біблія Капіталіста 10 UKRAINSKA KNYHARNIA 14 Barton Street E. Hamilton, Ont.

ПОШУКУЮ свого брата, Василя Яшана з села Серафимці, пов. Городенка, Галичина. Довший час перебував у Ферні, В. К. Хто би о нім знав, або їн сам, хай зголосить ся на адресу: Iwan Yashan R. R. No. 1 Welland, Ont.

ПОШУКУЮ свого товариша, Василя Савчука (давніше перебував в Нанаймо, Б. К.). Прошу зголосити ся на адресу: Dmytro Dzeryk Box 747, Youngstown, Ohio.

НОВА РЕСТАВРАЦІЯ. Подаю до загального відома, всім мешканцям у Вінніпегу і тим, що приїждять до міста на час, що отвіраю українську реставрацію (гостинницю) з днем 28. грудня в четвер, 1916 на вулиці Генри 177.

На їду будуть білети на день тиждень, місяць, або й на один раз. Цни від 5ц. до 50. Додірна і смачна кухня. Перше уважаю на чистість і на те, аби їда була свіжа і здорова. Все можна буде дістати в моїй кухні, прилагоджене на спосіб старокравчий, або тутешній. Отворено буде він 6 год. рано до пізна в ночи. Прошу заходити, а певно будете вдоволені. Хто раз заїде до моєї гостинниці на їду, той певно всегда прийде і буде моїм сталим гостем. З поважанєм, П. Малнович, 177 HENRY AVE. (Від Сі-пі-арської стації один блок на полудне.)

ПОШУКУЮ свого швагра, Владєка Бобівського, з села Хлопівки, пов. Гусятин; перед 5 роками перебував в Еспаноли; Хто би подав мені його адресу, тому дам 5 дол. надгороди. М. Kopaniecki Morden, Man.

ЧИТАЙТЕ "РОБИТНИЧЕ СЛОВО" що виходить кожного четверга. Річна передплата \$1.50. Адреса: "ROBITNYSCHE SLOWO" Box 64 Toronto, Ont. Canada.

ВСЕ ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ ВИДАНЯ БІБЛОТЕКИ "НОВИЙ СВІТІ"

Конєць світа 10ц Наш Прометей 10ц Червоный Кобзар, найкращій піснї і деклямації 10ц Американський Робітник 10ц Робітничя Читанка 15ц Біблія капіталіста 10ц Гори трупів і море крови та сліз 5ц Золото і нужда в Америці 5ц Житка і соціалне питанє 10ц Соціалізм а Релігія 15ц Важне питанє 5ц "Добра Новина" поод. число 10ц Всі виданя бібліотеки "Новий Світ" з додатком 1-шої збірки Червоный Кобзар і Календарем на 1917 рік в гарній оправі 2.25 Перерисні карти по 3ц 100 карток за 1.75 Пишіть по них на адресу: NOWYJ SWIT Box 1051 Montreal, Que. Хто прише 7 дол., дістане за 10 дол. книжок вже з поштовою пересилкою. Без грошей не вислаєсь. Книгарням кнїгарський рабат.

ПОШУКУЮ свого товариша, Василя Савчука (давніше перебував в Нанаймо, Б. К.). Прошу зголосити ся на адресу: Dmytro Dzeryk Box 747, Youngstown, Ohio.

НОВА РЕСТАВРАЦІЯ. Подаю до загального відома, всім мешканцям у Вінніпегу і тим, що приїждять до міста на час, що отвіраю українську реставрацію (гостинницю) з днем 28. грудня в четвер, 1916 на вулиці Генри 177.

На їду будуть білети на день тиждень, місяць, або й на один раз. Цни від 5ц. до 50. Додірна і смачна кухня. Перше уважаю на чистість і на те, аби їда була свіжа і здорова. Все можна буде дістати в моїй кухні, прилагоджене на спосіб старокравчий, або тутешній. Отворено буде він 6 год. рано до пізна в ночи. Прошу заходити, а певно будете вдоволені. Хто раз заїде до моєї гостинниці на їду, той певно всегда прийде і буде моїм сталим гостем. З поважанєм, П. Малнович, 177 HENRY AVE. (Від Сі-пі-арської стації один блок на полудне.)

ПОШУКУЮ свого швагра, Владєка Бобівського, з села Хлопівки, пов. Гусятин; перед 5 роками перебував в Еспаноли; Хто би подав мені його адресу, тому дам 5 дол. надгороди. М. Kopaniecki Morden, Man.

ЧИТАЙТЕ "РОБИТНИЧЕ СЛОВО" що виходить кожного четверга. Річна передплата \$1.50. Адреса: "ROBITNYSCHE SLOWO" Box 64 Toronto, Ont. Canada.

ЕЛЕКТРИЧНІ ВІХТІ муть три мата ваші ноги в теплі в сусі і вигоді. Не допускають зимна, холоду, невральгї і ревматичних нападі. Чудова поміч в случах корчів, боля і долєган востий в ногах з причини кепської циркуляції крови. Упикніть того "утяжливого" почута. Заснають погану вонь і поченє. Цна вже з оплатою пересилки 1.00 дол. (навішша якість). Електричот перелітані вітї (ліпком лєви). Даром з кождою парою віхтів вишлю цілкомито даром один лікий оловєць, вартости 50 ц., до вицалювання нагітток, боролавок і мозолів. Посилаєть мари або поштовою переказ. Залучь міру, сая, черевина. А. P. OWENS Dept. 12-A. 190 Quincy St. Brooklyn, N. Y. U. S. A.

ПОШУКУЮ свого швагра, Владєка Бобівського, з села Хлопівки, пов. Гусятин; перед 5 роками перебував в Еспаноли; Хто би подав мені його адресу, тому дам 5 дол. надгороди. М. Kopaniecki Morden, Man.

ЧИТАЙТЕ "РОБИТНИЧЕ СЛОВО" що виходить кожного четверга. Річна передплата \$1.50. Адреса: "ROBITNYSCHE SLOWO" Box 64 Toronto, Ont. Canada.

ЕЛЕКТРИЧНІ ВІХТІ муть три мата ваші ноги в теплі в сусі і вигоді. Не допускають зимна, холоду, невральгї і ревматичних нападі. Чудова поміч в случах корчів, боля і долєган востий в ногах з причини кепської циркуляції крови. Упикніть того "утяжливого" почута. Заснають погану вонь і поченє. Цна вже з оплатою пересилки 1.00 дол. (навішша якість). Електричот перелітані вітї (ліпком лєви). Даром з кождою парою віхтів вишлю цілкомито даром один лікий оловєць, вартости 50 ц., до вицалювання нагітток, боролавок і мозолів. Посилаєть мари або поштовою переказ. Залучь міру, сая, черевина. А. P. OWENS Dept. 12-A. 190 Quincy St. Brooklyn, N. Y. U. S. A.

ПОШУКУЮ свого швагра, Владєка Бобівського, з села Хлопівки, пов. Гусятин; перед 5 роками перебував в Еспаноли; Хто би подав мені його адресу, тому дам 5 дол. надгороди. М. Kopaniecki Morden, Man.

ЧИТАЙТЕ "РОБИТНИЧЕ СЛОВО" що виходить кожного четверга. Річна передплата \$1.50. Адреса: "ROBITNYSCHE SLOWO" Box 64 Toronto, Ont. Canada.

NEW YORK

30 миль довгий, 20 миль широкій, 7 мильови мешканців, чудо світів. ВЕЛИКА НА 68 СТОРІН КНИЖКА. З фотографічними знімками улиць, парків, музеїв, палат, готелів, величє зних фабрик і публичних будинків, Будинок Булворта, високій на 55 по-верхів, золочений на загальну суму \$30,000. горішні зеліничі 75 фїтів високо пе-над улиці; палати мїлїонерів і хати бїдних, сцени великого віршеня і злочину; улиці, що складають ся зі 100 мостів і иншї чудові будови, від-мальовані в гарних барвах, се все бу-де жерелом нескінченї розкоші для Вас і Ваших приятелів. Книга глар-антована, мєстїть в собі 118 ВЕЛИ-КІХ ОБРАЗІВ, взятїх з правдивих фотографій. Цна тільки 65 цнт. з пересилкою. Вишлїть поштовою монї ордер або стемпїс. — Адресуєтьє: A. P. OWENS, Dept. B. 190 Quincy St. Brooklyn, N. Y.

ЧИТАЙТЕ БО СЕ СПРАВНІЯ НОВІСТЬ

Календар "НОВИЙ СВІТ" На Рік 1917

Такого календаря як сей в українській мові не було ще ніколи. Старих, оклепаних імен святих робітників вже до сити начитали ся з року на рік в кождім календарі. "Новий Світ" подає натомість щось нового, небувалого, а заразом щось пожиточного і поучаєчого.

Календарієм "Нового Світа" є заладжене з життя сла-вних людей та з найважнїших дат в історїї боротьби народ-них мас з ворогами поступу і волї. Тому сей календар є дій-сним жерелом знаня і освіти для кожного робітника, що ба-жає фактів науки і правди, а не байок і обїянок.

Дальше є в нїм багато гар-них річий до читаня: оповїда-ня, розвідки, поезїї, нові робі-тничї коляди, — а все те гар-но ілюстроване образками з життя робітничої класи і вели-кої війни; "Червоный Прапор" ілюстрований 6-ма бєвими о-бразками. Відділ повинні за-мвляти сей календар в біль-шій кількості і ширити при кождій нагоді.

Не відкладайте-ж замов-ленє. Цна: Один 30 ц. з пересилкою 5 за \$1.25; 10 за \$2.25; 25 за \$4.00. Без грошей не послаємо. Адресуєтьє: NOWYJ SWIT Box 1051 Montreal, Que.

При кождій нагоді не забу-вайте про ширенє "Робочого Народу" і про зібране перед-плати та пресового фонду для нього.

ПОВІДОМЛЕНЄ

Отрим повідомляю Шановних мешканців Вакаві і околиці, що я на днях отворив

СКЛЕП В МІСТІ ВАКАВ, САСК.

в яким можете дістати свіжкі і незлежані річя як: ГРОСЕРИ І УБРАНЯ ВСЯКІ ГАРНІ МАТЕРЦІ, ЖЕЛІЗНІ ЗНАРЯДИ І Т. Д.

по значно низшій ціні чим по інших склепах. — по інформації і за-мовлення пишїть по українськи. — Замовлення полатождую точно і скоро.

З поважанєм "НАРОДНА ТОРГОВЛЯ" Іван Угрин, власність, SASK.

WAKAW

А ДРЕСА Р У. С. Д. П. Екзекутивний Комітет У. С. Д. D. Lobay Box 3655, Winnipeg, Man.

ЗАХІДНИЙ ОКРУГ. (Альберта і - Бр. Колумбія). Секретаріят Західного Округного Комітету.

COLEMAN, ALTA. S. Danyluk, Box 158

АДРЕСА СЕНР. ВІДДІЛІВ. АЛБЕРТА. LETHBRIDGE, ALTA. G. Wyrostky, 738-12th St. A. N.

CANMORE, ALTA. H. Kizema, Box 222.

MEDICINE HAT, ALTA. I. Nykolaychuk, 630-8-th St.

BELLEVUE, ALTA. Wilna Dumka, F. Mokry, Box 45

COLEMAN, ALTA. Society "Nadia", Box 209 T. Gushul

БРІТІШ КОЛУМБІЯ. FERNIE, B. C. Tow. Wolla, Box 510, N. Tkschuk

MICHEL, B. C. M. Fedoruk, Box 92.

САСКЕЧЕВАН. REGINA, SASK. "Pravda" W. Purich, 2023 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK. Tow. Zoria G. Babych, 273 Home St. W.

МАНІТОБА. WINNIPEG, MAN. L. Nykoriak, Box 3658

ELMWOOD, MAN. J. Choronzoy, Box 143 Louis Bridge

TRANSCONA, MAN. P. Dutka, Box 208

ОНТЕРІО. COBALT, ONT. M. Shamley, Box 84 P. O. Ghroux Lake, Ont.

OTTAWA, ONT. Tow. Nove Zytie, N. Musiy, 410 1/2 Preston St.

TORONTO, ONT. J. Jashan, 185 Richmond St. W.

WEST TORONTO, ONT. J. Babuniak, 531 Perth Ave.

WELLAND, ONT. K. Kapitan, R. R. 1.

TIMMINS, ONT. Geo. Rubanetz, Box 141 Schumacher, Ont.

HAMILTON, ONT. M. Jeremijchuk, Box 64.

КВЕБЕК. MONTREAL, QUE. Tow. Borba, John Basaraba 28 Manufacturers St.

НІМЕЧЧИНА П РАВИТЕЛЬСТВО ЖАВ ПРО НОВІ ПІДВОДНИИ Вашингтон, 31

мецьке правите-ло нинї нову нот-ства Зл. Держав-вляє, що в виду тїв вєсти перего-мира, Німеччині принесовені бо новими способам рогами. Німець-що від першого на почне білько-ліантських держ-таку безпопачдн-ними судами, не бачив.

Після втрати в теперішній х-на і її союзники они мусять вєст-гом на жите і с-ної каллі кровя-рас ся зміцнит меччини, щоби волити її до кал-м